

GARANTIJOS

Kiekviena Susitariančioji šalis gali suteikti asociacijoms teisę tiesiogiai arba per atitinkamas asociacijas išduoti TIR knygeles ir būti garantais, jeigu laikomasi nustatytų minimalių sąlygų ir reikalavimų. Ši teisė gali būti atšaukiama.

Asociacija gali būti patvirtinta valstybėje tik tuo atveju, jei jos garantija taip pat apima toje valstybėje atsiradusias prievoles, susijusias su krovinių gabenimu su TIR knygelėmis, išduotomis užsienio valstybių asociacijų, priklausančių tai pačiai tarptautinei organizacijai, kuriai ji pati priklauso. Administracinis komitetas suteikia leidimą prisiimti atsakomybę už veiksmingą tarptautinės garantijų sistemos organizavimą ir veikimą, jei ji sutinka prisiimti šią atsakomybę.

TIR knygeles asociacija išduoda tik tiems asmenims, kuriems Susitariančiųjų šalių, kurių teritorijoje šie asmenys yra įsisteigę arba turi buveinę, kompetentingos institucijos neatsisakė suteikti.

Garantuojančioji asociacija nustato TIR knygelės galiojimo terminą, nurodydama paskutinę galiojimo dieną, po kurios TIR knygelės nebegalima pateikti išvykimo muitinės įstaigai.

Jei TIR knygelę išvykimo muitinės įstaiga priėmė paskutinę jos galiojimo dieną arba iki šios dienos, knygelė galioja tol, kol paskirties muitinės įstaigoje bus baigta TIR operacija.

TIR knygelių blankai, kuriuos garantuojančiosios asociacijos gauna iš atitinkamų užsienio šalių asociacijų arba tarptautinių organizacijų, neapmokestinami importo ir eksporto muitais bei mokesčiais, jiems taip pat netaikomi importo ir eksporto draudimai bei apribojimai.

Garantuojančioji asociacija įsipareigoja sumokėti importo ar eksporto muitus bei mokesčius, taip pat delspinigius, kurie priskaičiuojami pagal šalies, kurioje buvo nustatytas su TIR operacija susijęs pažeidimas, muitinės ir kitus teisės aktus. Už minėtų sumų sumokėjimą solidarčiai atsako garantuojančioji asociacija ir asmenys, kurie privalo šias sumas sumokėti.

Garantuojančioji asociacija atsako ne tik už prekes, išvardytas TIR knygelėje, bet ir už visas prekes, kurios TIR knygelėje nenurodytos, bet gali būti užplombuotoje kelių transporto priemonės dalyje arba užplombuotame konteineryje. Už jokiais kitas prekes garantuojančioji asociacija neatsako.

Jeigu Susitariančiosios šalies įstatymuose ir kituose teisės aktuose nenumatytas importo ar eksporto muitų bei mokesčių mokėjimas, garantuojančioji asociacija įsipareigoja tomis pačiomis sąlygomis sumokėti sumą, lygią importo ar eksporto muitų bei mokesčių sumai, įskaitant delspinigius.

Kiekviena Susitariančioji šalis nustato didžiausią sumą, kurios galima reikalauti iš garantuojančiosios asociacijos už kiekvieną TIR knygelę.

Garantuojančioji asociacija tampa atsakinga šalies, kurioje yra išvykimo muitinės įstaiga, valdžios institucijoms nuo tada, kai ta muitinės įstaiga priima TIR knygelę. Kitose šalyse, per kurių teritoriją kroviniai gabenami pagal TIR procedūrą, ši atsakomybė prasideda nuo tada, kai kroviny s įvežamas į šias šalis arba, jei TIR gabenimas buvo laikinai sustabdytas pagal TIR konvencijos 26 straipsnio 1 ir 2 dalis, nuo tada, kai TIR knygelę priima muitinės įstaiga, kurioje TIR gabenimas atnaujinamas.

Garantas yra Susitariančiojoje Šalyje, kurioje pateikiama garantija, įsisteigęs ir muitinės, reikalaujančios pateikti garantiją, patvirtintas trečiasis asmuo.

Prisiimdamas įsipareigojimą garantas nurodo savo adresą dokumentams įteikti arba paskiria atstovą kiekvienoje Susitariančiojoje Šalyje, kurioje atliekama bendrojo tranzito operacija.

Garantas raštu įsipareigoja sumokėti garantija užtikrinamą skolos sumą. Garanto įsipareigojimas, neviršijant garantija užtikrinamos sumos, taip pat apima skolos sumas, mokėtinas atlikus *a posteriori* tikrinimus.

Muitinė gali atsisakyti patvirtinti garantą, jeigu ji nėra įsitikinusi, kad toks garantas užtikrina, jog skolos suma bus sumokėta per nustatytą laikotarpį.

Su garantijomis susijusios informacijos mainams ir saugojimui naudojamos elektroninės duomenų apdorojimo priemonės.

Garantijos rūšys:

- Bendroji garantija
- Vienkartinis garantijos dokumentas (TIR knygelės, ATA knygelės)

Garantijos pateikimo būdai:

- Sumokant pinigų užstatą
- Garantuojant garantui

Garantija pateikiama kaip vienkartinė garantija, taikoma vienai operacijai arba bendroji garantija, taikoma kelioms operacijoms, kaip garanto įsipareigojimas taikant numatytą supaprastinimą.

Tačiau muitinė gali nepriimti siūlomos formos garantijos, jeigu ji nesuderinama su tinkamu bendrosios tranzito procedūros atlikimu.

Vienkartinė garantija apima galinčios atsirasti skolos, apskaičiuotos remiantis didžiausiomis tos pačios rūšies prekėms taikomomis maito normomis, sumą. Atliekant tą skaičiavimą, pagal Konvenciją vežamos Sąjungos prekės laikomos ne Sąjungos prekėmis.

Vienkartinė piniginio užstato arba piniginiam užstatui lygiaverčio kito mokėjimo būdo formos garantija pateikiama vadovaujantis išvykimo šalyje, kurioje reikalaujama garantijos, galiojančiomis nuostatomis.

Vienoje iš Susitariančiųjų Šalių pateikiamos vienkartinės piniginio užstato formos garantijos galioja visose Susitariančioiose Šalyse. Jos gražinamos, kai procedūra pripažįstama įvykdyta.

Kai garantija pateikiama sumokant piniginių užstatą ar atliekant kitą lygiavertį mokėjimą, muitinė už ją palūkanų nemoka.

Jeigu TIR operacija nebuvo pripažinta įvykdyta, kompetentingos institucijos neturi teisės reikalauti, kad garantuojančioji asociacija sumokėtų TIR konvencijos 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas sumas, jeigu per metus nuo TIR knygelės priėmimo šiose institucijose dienos jos raštu nepranešė garantuojančiajai asociacijai apie neužbaigtą operaciją. Ši nuostata taip pat taikoma, kai TIR operacijos pabaigos liudijimas buvo gautas piktnaudžiaujant arba sukčiaujant, tačiau tokiu atveju terminas yra dveji metai.

Reikalavimas sumokėti TIR konvencijos 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas sumas garantuojančiajai asociacijai pateikiamas ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo tos dienos, kai šiai asociacijai buvo pranešta, kad TIR operacija nebuvo pripažinta įvykdyta arba kad TIR operacijos pabaigos liudijimas buvo gautas piktnaudžiaujant ar sukčiaujant, ir ne vėliau kaip per dvejus metus nuo tos dienos. Tačiau bylų, kurios per pirmiau minėtą dvejų metų laikotarpį perduodamos teismui, atveju, reikalavimas sumokėti pateikiamas per vienerius metus nuo dienos, kai teismo sprendimas tampa vykdytinas.

Reikalaujamą sumą garantuojančiosios asociacijos sumoka per tris mėnesius nuo dienos, kai pateikiamas reikalavimas sumokėti. Sumokėtos sumos asociacijai gražinamos, jei per dvejus metus nuo reikalavimo sumokėti pateikimo dienos muitinei pateikiami įrodymai, kad konkrečiu gabenimo atveju jokių pažeidimų nepadaryta.

Garantijos pateikti nereikalaujama šiais atvejais:

- vežant prekes oro transportu, jeigu joms taikoma elektroninio transporto dokumento kaip tranzito deklaracijos naudojimu oro transportui pagrįsta tranzito procedūra
- vežant prekes Reinu, Reino vandens keliais, taip pat Dunojumi ir Dunojaus vandens keliais
- vežant prekes stacionariaisiais transportavimo įrenginiais
- vežant prekes geležinkelių arba oro transportu, jeigu joms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra.